

FÖRORD	2
<i>Fisting – vad är det?</i>	3
METOD	4
RESULTAT	5
FANTASIERNA OCH DRÖMMARNA OM FF.....	5
<i>Endogena</i>	5
<i>Exogena</i>	5
ATT GÅ FRÅN TEORI TILL PRAKTIK.....	5
<i>Upplevelsen av den första gången</i>	6
<i>Träning</i>	6
<i>Slumpen</i>	6
<i>Tidsaspekter</i>	7
<i>Tankar och känslor</i>	7
PRAKTIKEN IDAG	7
<i>Rusmedel</i>	7
ÖPPENHET OCH REAKTIONER	8
PARAFILIER	9
DEN SEXUELLA TILLFREDSSTÄLLELSEN	9
<i>Världens största kuk</i>	9
<i>Totalupplevelsen</i>	10
<i>Övervinna sig själv</i>	10
<i>Dominans och underkastelse</i>	10
<i>Känslan</i>	10
FF-PROBLEM.....	10
DISKUSSION	12
REFERENSER	15
BILAGA 1 FISTINGENKÄT	16
ENKÄT OM FISTING	18

Förord

Jag vill börja med att tacka de män som så mangrant valt att besvara denna enkäten. Jag vet och förstod att många av er tyckte att detta var en stor och omfattande enkät—som någon uttryckte det: "Värre än Olafia!". Jag ska väl inte sticka under stol med att vissa av frågorna fann sin inspiration i just den... Några sade också att ni inte kom för att svara på frågor utan av andra skäl något som är helt förståeligt.

Jag vill också passa på att rikta ett speciellt tack till de män som också mer handgripligen lät mig bli introducerad i en ny värld. Jag ska medge att det var med ganska mycket gelé i knäna som jag begav mig upp för trappan till "Annen etasje"...☺

Jag vill också tacka de personer i min omgivning som fungerat som bollplank i utformandet av enkäten, de som hjälpt mig med källor—framför allt Medisinsk bibliotek på Diakonhjemmets sykehus!—och de som gav mig kontakterna för att komma in i denna värld!

Slutligen ett tack till de grupperna som har beviljat mig tillstånd att ragga informanter och även givit mig ett benäget bistånd!

Oslo, Världens aidsdag 1999

Mats A D Christiansen

Den första tanken på att skriva om fisting¹ uppstod över en öl i samspråk med en homosexuell kamrat som utbrister "Fisting, det måste du prova. Har du inte gjort det?(!) Det är en helt fantastisk känsla att fista!". Jag kände personligen en stark skepsis; att föra upp en knytnäve (fist) i ändtarmen kunde det verkligen vara något? Jag började bege mig ut på Internet för att finna information om vad detta var för något. En av de mest informativa för mig var en amerikansk hemsida som sköttes av en man som kallade sig RedRight.² Jag tog kontakt med honom via epost och möttes av motfrågan: vad säger sexologin om detta? Som en vetenskapligt skolad individ började söka information i form av böcker och artiklar. Men jag såg att sökningar i databaser som PsycLit och Medline gav bara en handfull artiklar som behandlade fisting/ handballing/ fist fucking/FF bland män som har sex med män (MSM). Medvetet valde jag att avstå ifrån fisting bland både lesbiska och heterosexuella.

Mitt intresse vaknade för vem är den MSM som njuter av fisting, varför, vilka andra parafilier har han, hur vaknade intresset, använder han droger/medikamenter, finns det en komma ut-process, med vem har han kontakterna, hur träffas man...

Den litteratur jag kunde uppbringa var huvudsakligen amerikansk, från 1980-talet och oftast från rättsmedicinska källor. Mycket lite av studierna baserades på utövaren av fistings subjektiva upplevelser. Istället var det många gånger baserat på kliniska fallstudier³ eller på statistiska analyser där FF funnits med som en en företeelse korrelerat med sadomasochism och hivsmitta⁴. Ofta upplever jag att det finns en negativ attityd mot de som njuter av fisting där begrepp som "deviant" och "bizarr"⁵ används.

Fisting – vad är det?

Utifrån litteraturen har jag kunnat finna att fisting är en del av såväl den sadomasochistiska som läderkulturen⁶. Det kan vara på sin plats att påpeka att FF förekommer och kan ha en accepterad plats som sexuell uttrycksform i dessa grupper, men att det är långt ifrån alla som tar den till sig.

Denna sexuella aktivitet kan beskrivas på följande sätt⁷. En (vanligen) handskbeklädd hand som är välpreparerad med glidmedel och kortklippta och nedslipade naglar föres in i ändtarmen på en individ och rörs sedan rytmiskt. Den som vill bli fistad har oftast förberett sig genom någon form av lavemang eller rengöring, sk "anal douching".

¹ Jag väljer att använda mig av begreppet fisting även på svenska alternativt med förkortningen FF. Begreppet är det som tillsammans med fistfucking som jag har märkt användas i miljön. Det svenska alternativet "nävknall" (SLM 1997) känns lite krystat för mig att använda mig av. Andra begrepp som används i den engelska litteraturen är: rectal fist insertion, fist fornication, brachioproctic eroticism och handballing (Fournier 1983, Shook et al 1985, Geist 1988).

² Hans sida finns att finna på <http://www.winternet.com/~redright/newredright.html> och där smeknamnet bygger på den sk "hanky-code" där man med hjälp av näsdukar symboliserar sitt sexuella intresse. Diverse färger har olika betydelser och där rött representerar just fisting. Med en placering i vänster ficka har man en preferens för att vara aktiv/dominerad/top, vänster passiv/submissiv/bottom och knuten runt halsen är man öppen för både och (versatile).

³ Shook et al 1985, Geist 1988, Orr et al 1995

⁴ Newell et al 1985, Sandnabba et al 1999

⁵ Shook et al 1985 s 319 respektive s 323.

⁶ Sandnabba et al 1999, SLM 1997

⁷ Huvudsakliga källor till denna beskrivning har varit Navin 1981, Fournier 1983 och Shook et al 1985.

Viktiga förutsättningar för att det ska gå bra är att det finns tillit mellan de två beroende på att den som fistar måste var oerhört lyhörd för den fistades reaktioner, där den fistades ord måste vara vägledande för sessionen. Det svåraste är oftast att komma förbi analsfinktern och det kan ta flera timmars idogt arbete innan det lyckas. Vissa som lätt kan slappna av kan klara det första gången man försöker att bli fistad. I litteraturen finns beskrivningar om att vissa rusmedel tas rectalt i form av klysmas. När man väl har passerat sfinktern kan fistingen börja och det hela kan pågå i timtal.

Metod

För att studera FF från ett subjektivt perspektiv stod jag inför valet mellan en kvalitativ och kvantitativ metod. Samtidigt förstod jag att det hela var tvunget att ha en prägel av att vara en pilotstudie eftersom mina kunskaper av detta var ytterligt begränsade och präglade av den litteratur jag läst.

Fördelen med att närma mig problemet med en kvalitativ metod skulle vara att få tag i de "rena" upplevelserna och jag skulle kunna vara naivt nyfiken. Nackdelar skulle vara att jag blev tvungen begränsa antalet informanter. Det svåraste skulle emellertid vara att finna män som skulle kunna tänka sig att ställa upp på en intervju! En individ skulle bli "tvungen" att vika ut sitt sexliv för mig som är en okänd person. Slutligen var jag inte heller helt säker på att jag skulle klara att hålla min skepsis i schack i mötet vilket skulle försvåra en god samtals- och intervjumiljö. Fördelen med enkät är att den kan vara snabb, anonym och kan nå flera och ta upp flera aspekter. Nackdelen är det som är den kvalitativa metodikens fördelar: möjligheten att utgå ifrån individernas egna berättelser och upplevelser. Man riskerar lätt att förlora bredden eftersom "som man frågar får man svar".

Efter mycket funderande fram och tillbaka valde jag att försöka kombinera metoderna genom att använda mig av en enkät med både öppna och slutna svarsalternativ (Vg se bilaga 1!). Jag hoppades på så sätt att få upplysningar med en stor bredd samtidigt fanns de öppna frågorna som skulle kunna ge utrymme för fördjupade svar. Enkäten var formulerad på svenska för att kunna distribueras i både Sverige och Norge. Det bedömdes att svenska skulle vara lättförståeligt även för norrmännen och den som skulle ha några frågor skulle kunna kontakta mig i samband med distributionen.

Via egna kontaktnät gavs jag möjligheten att personligen få distribuera enkäten på en särskild kväll som var vikt för just fisting, den sk Fist Fucking Friday på en norsk läderklubb. Detta efter att enkäten var godkänd av föreningens styrelse och att den särskilda fistinggruppen godkände den. Den kvällen distribuerades totalt 40 enkäter. 30 stycken besvarades och lämnades in med en gång medan några har kommit in efteråt. Ytterligare ett par enkäter har distribuerats via Internet till folk som ställt sig villiga att besvara denna. En handfull enkäter har även inkommit ifrån en svensk förening där informanterna var tvugna att själv posta den utfyllda enkäten till mig något som skulle kunna förklara den något sparsamma responsen.

I de etiska övervägandena kan sägas att fylla i enkäten räknades som den svarandes informerade samtycke om att delta i studien.

Totalt har 38 enkäter använts i analysen och jag har valt att inte göra någon åtskillnad på de svenska och norska data. De kvantitativa data har analyserats med hjälp av

SPSS⁸ 8.0 med lämpliga metoder⁹. De kvalitativa har analyserats med en ansats inspirerad av Glauesser & Strauss Grounded theory¹⁰ där uttalandena har renskrivits och sedan kodats och kategoriserats.

Resultat

Männen som besvarat enkäten var 37,6 år gamla (SD 7,39, range 25-58). En majoritet (79%) betecknade sig själv som homosexuell och andelen bisexuella var 21%. Tiden sedan komma ut som homosexuell var 15 år. 8% (n=3) hade inte kommit ut ännu.

Fantasierna och drömmarna om FF

Tankarna om fisting hade börjat för 9,0 år sedan (SD 7,80, range 0-30) och de uppkom via pornografi (48,8%) eller vänner (23,3%). De alternativa sätt att upptäcka att fisting finns och att börja fantisera kring detta utifrån de öppna frågorna går att indela i två kategorier: endogena och exogena.

Endogena

Bland dessa återfinns exempel som att man känt på sig detta "intuitivt" eller hade goda fantasier, att man upptäckte att det var skönt "att bli masserad bak" eller att man ser det som en utveckling av den "personlig[a] analsexlek[en]".

Exogena

Här återfinns att man sett det på klubb utomlands. Det är dock mycket vanligt att (potentiella) sexualpartner introducerat det – någon gång på en kontakttelefon och att detta skett tillfälligtvis. En individ uppger att det skett via "överrumpling eller kanske invigd" (49).

Att gå från teori till praktik

I genomsnitt hade man ägnat sig åt FF i 6,2 år (SD 5,96, range 0-25, Md 4,50). Var nionde hade upp till ett års erfarenhet. Den första gången skedde det med en tillfällig sexualpartner (41%) och eller en partner man enbart har FF-kontakter med (28,2%).

Oftast verkar det mer vara slumpen som spelar in; tillfälle bjöds dem (44,4%) eller det bara hände (33,3%). Ett mindre antal (20%) sökte aktivt kontakt med andra med ett intresse för fisting. I de kvalitativa data framkommer att metoder för detta var främst annonser (n=3) och kontakttelefoner (n=2) men även Internet, sauna och besök på föreningar som SLM förekommer. En informant uppger att han sökte fler partners eftersom han "trodde jag var ensam i världen som gillade detta" (32).

⁸ Statistical Package for Social Sciences

⁹ Altman 1991, Burnes & Grove 1997

¹⁰ Burnes & Grove 1997. Citaten har i vissa fall översatts av författaren från norska till svenska, och de siffror som anges i parentes efter dessa anger den besvarade enkätens nummer.

Upplevelsen av den första gången

Denna innehåller genomgående ganska positiva uttryck för att det var som man tänkt eller ännu bättre.

Ja, bare enda heftigere. Det er uhørbart skønt at blive fistet i timevis, med rå knulling innimellom. Jeg drømmer i tillegg om å fiste partneren min samtidig, i en slags '69'. (20)

Det var min 31 års bursdag! Traff en fyr på telefon – traff ham og gjenkjente ham (sett ham før – kjente ham ikke/bare av omtale). Han kledde meg opp med lær (noe som var nytt, men ikke så spennende). Han var dominerende (ikke nytt, men heller ikke noe som egentlig tenner meg). Men da han begynte å 'leke' med rasshølet mitt tente jeg. Han ville at jeg skulle ligge passivt (og da var jeg 'med'). På badet – på rygg på vaskemaskinen – foran mitt eget speilbilde. Wow! (5)

Hadde 'øvd' lenge – trodde aldri at jeg skulle få det til – var glad første gang jeg tok en hel hånd. (19)

Men det finns även enstaka exempel på motsatsen eller en mer ljummen reaktion:

Nei! Litt ekkelt å fiste. Minner litt om å rense akkar (bläckfisk)... Men etterhvert mer spennede (42)

Tiden mellan att gå från tanke till handling kan kategoriseras in i fyra olika kategorier: Träning, Slumpen, Tidsaspekter och Tankar och känslor.

Träning

Exempel från den första kategorien träning är det följande:

'Trente' stadig med diverse gjenstander/objekter for til slutt å få vidde nok til å ta en hel hånd. Hadde sterkt ønske om å få dette til. (19)

Kjøret meg sjøl med plenty dildos, større og større, i månedsvis, flere ganger i uka. (30)

Just denna träningen med allt större dildos är en vanlig beskrivning av den träning den receptiva parten ofta anger.

Slumpen

Här kommer många gånger utsagor som ofta anknyter till alternativet att "det bara blev så" eller att tillfälle bjöds dem. För vissa kommer detta in under en period med sexuellt utforskande.

Bedre, hadde ikke fantasert om det. Introdusert tilfeldig. (30)

Var ein periode med stor seksuell utforsking generelt SM, ol – fisting vart etter kvart ein del av det hele. (35)

Tidsaspekter

Tidsaspekterna som angivs av informanterna varierar från månader till år.

Det var ikke så mange måneder. (9)

Etter at jeg fikk sjansen til å prøve oppsøkte jeg han flere – mange ganger (50) før vi fikk det til. Tente fryktelig på, veldig kåt og jævla stiv pikk. Men alikevel teknisk og distanserende. Brukte alikevel flere år å bli helt fortrolig og å slappe av. (6)

Tankar och känslor

Tankarna och känslorna visar på en spänd förväntan, men även en förundran hur det ska gå till.

Fantasier skapte forventinger. (14)

Tenkte det gjorde vondt. Manglet teknikk. Vanskelig å 'forstå' hvordan det skulle gjøres som passiv (1)

Praktiken idag

Den fisting man har idag bedriver man huvudsakligen tillsammans med tillfälliga partners (39,2%) eller kontakter man enbart har en FF-kontakt ihop med (27,5%). Var tredje (33,3%) hade sina fistingkontakter sin fasta sexualpartner.

Tillfälliga sexpartner finner man genom föreningar (33,3%) eller Internet (15,7%).

På frågan om man skulle föredragit att det var med den egna, fasta sexpartnern är det bland dem som har fistingkontakter med en tillfällig sexpartner närmast dött lopp: 54,5% svarar ja emedan 45,5% svarar nej.

I en uppdelningen mellan fistare (insertiv part/"top") och den fistade (receptiv part/"bottom") anger ett något större antal att de är den fistade (n=14) än fistare (n=7) eller versatile (n=8). Det stora flertalet (87,5%) anger att den FF man bedriver är i enlighet med deras önskemål - dock uppger var åttonde att det *inte* är det! Inga nämnvärda skillnader finns mellan den som är top respektive bottom i detta.

Rusmedel¹¹

Användandet av någon form av rusmedel i samband med fisting var det vanligaste poppers (amylnitrat) med 96,7%, alkohol 50% och hasch 26,7%. Ecstasy/LSD används av 13%, andra narkotiska preparat av 20,0% och mediciner (flunitrazepam) av 3,3%.

Av de små skillnaderna mellan fistad/fistare/versatile avseende användande av någon form av rusmedel kan man nämna att poppers och narkotiska preparat är vanligare bland de fistade än de övriga.

¹¹ Här har 63 svar givits av 30 individer.

Ett antal på 7 anger att de inte använder någon form av rusmedel i samband med FF. Fördelning mellan top, bottom och versatile var 3-2-2, dvs ingen skillnad mellan grupperna.

Öppenhet och reaktioner

Öppenhet

2			2		
12	2	4	6		
12	4	4	4		
5	1	2	2		
2	1	1			
33	8	11	14		

Figur 1 Förhållandet mellan reaktioner man mötts av (X) och graden av öppenhet (Y) och där högre värde anger en mindre grad av öppenhet respektive mindre positiva reaktioner. En individ hade enbart angett ett värde på 3 i öppenhet och är ej med i figuren. Likaså hade två individer enbart lämnat värdet 4 och tre värdet 5 i graden av öppenhet. De är inte heller med i figuren.

Som kan ses i figur 1 anger de 33 respondenterna att på en femgradig skala med ankarvärdena "Bara positiva" och "Bara negativa" anger de att de inte mötts av enbart negativa reaktioner, utan fler än hälften anger övervägande positiva.

Vad det gäller graden av öppenhet om intresset för fisting, med ankarvärdena "alla" (1) respektive "ingen" (5) vet, ses en mer sammansatt bild. Där (inräknat de värden som enbart markerades på en av skalorna) ses att fler än hälften (n=19) anger en liten grad av öppenhet

Frågan om öppenhet och reaktioner gav upphov till en mängd kommentarer ifrån de deltagande. Genomgående så visar det sig att man är selektivt öppen om sitt intresse för FF där öppenheten är riktad mot den övriga gruppen av fistare. Mot homosamhället finns en tvekan: "*Händer att jag nämner det när frågan om 'Vad gillar'u?' kommer upp.*" (4). Några ger uttryck för att de undrar vad reaktionerna skulle bli om kunskapen om FF kom ut i samhället och fruktar att de ska bli negativa. De som emellertid varit öppna uppger att de många gånger mötts av en positiv nyfikenhet och lite negativitet. En uttrycker det såhär:

Jag har kastat ut det på en fest med arbetskollegor. De bryr sig väldigt mycket om mig efteråt. Pysslar om mig och behandlar mig som innan avseende respekt. (20)

Parafilier

De vanligaste parafiliererna var i fallande skala (se Figur 2!): läder, uniformer, bondage och urofilier.

Läder	14,8	72,2
Lack	1,7	8,3
Gummi	8,5	41,7
Uniform	12,5	61,1
Fötter	2,8	13,9
Transv	1,1	5,6
Bondage	11,9	58,3
Discip	7,4	36,1
Sadism	6,8	33,3
Maso	9,1	44,4
Rollek	4,0	19,4
Asfux	2,8	13,9
Urofilier	11,9	58,3
Koprof	1,7	8,3
Annat	2,8	13,9
N=36	100,0	488,9

Figur 2 Förekomsten av parafilier.

Vid en jämförelse mellan olika parafilier och önskan att vara top, bottom respektive versatile kan man bara se skillnader i en högre grad av urofilier hos den passiva (receptiva) där 54,1% av de (n=18) som njuter av urofilier är bottom jämfört med 40% bland top. En högre grad av sadism hos den aktiva (insertiva) (66,7%) kan ses jämfört med den receptiva (25,0%). I övrigt ses inga nämnvärda skillnader.

Bland de övriga alternativ som förekommer finns analsex, doktorlekar och kostymfetischism.

Den sexuella tillfredsställelsen

I beskrivningen om vad som ger den sexuella tillfredsställelsen finns sex kategorier: Världens största kuk, Totalupplevelsen, Sinnena, Övervinna sig själv, Dominans och underkastelse samt Känslan.

Världens största kuk

Här kommer uttryck fram för att det är utvidgandet av anus som är en av upphoven till den sexuella tillfredsställelsen. Denna finns såväl hos den som fistar som den som fistas.

En enorm intens følelse. Enten ved å ha en hånd inne i en fyr (blandning av rå kåtskap og "rar" litt dobbel følelse av å være inne mellom pumpende blodårer og indre organer. Å bli fistet: enorm sterk følelse som fyller hele kroppen – et press (muskulært) som gir et trykk som sammen med kåtskapen blir eksplosiv! (5)

Det er tilfallet, kåtheten og personen som gjør det "fisting session" skynda långsamt og ta emot den sköne kåt-smärtan" det er en mental højdare, det gæller inte kuken eller sperma utløsning utan det ultimata i njutning av utvidgade ringmukeln till det ytterstan, man måste lita på sin sexpartner. (45)

Partners opphisselse. "Verdens største" kukk, situasjonen med bondage og sling (42)

Totalopplevelsen

En viktig del för många av informanterna var synen, kommunikationen mellan de två parterna, situationen man befinner sig i—av någon beskriven som "*totalopplevelsen*" (1).

Alt, session, kommunikasjon (30)

Syn, følelse, nytelse (34)

Övervinna sig själv

Detta är en relativt liten kategori där de fistade anger att det är en egen mental gräns som måste övervinnas.

Følelsen av å overvinne en mental og fysisk grense – erotiske følelser knyttet til det å bli "fylt". (19)

Å kjenne at noen trenger inn i meg og å se ansiktet deres. Tilfredsstillelse. Deilig overvinne seg selv. (24)

Dominans och underkastelse

Tillit, hängivenhet, kontroll är väl centrala ord i denna kategori.

Det fysiske velværet ved følelsen av max utvidet anus, bevegelsen av hånden i rectum, hengivenheten ovenfor den aktive, den totale overgivelsen fysisk, spenningen (frykten for at noe kan gå galt) (2)

Kontroll, mental kontakt (39)

Tycker om att vara duktig, uppskattad. Tänder på ovanstående och att dominera. (49)

Känslan

Känslan är en central aspekt. Någon anger att det är en skön smärta, andra anger bara känslan utan någon närmare specifikation.

Fantastisk følelse! Vont godt, spennende samtidig. (18)

FF-problem

Få av informanterna uppger någon form av problem. Många hade t o m avstått ifrån att besvara frågan. Huruvida det ska tolkas som att de inte har några problem är svårt att avgöra, men 15 individer explicit att de inte har några problem.

De problem som nämns av informanterna är fissurer/blödningar ifrån anus/rectum (n=8), en anger att han smittats av hepatit. Några av problemen är emellertid att hänföra till den sexpartner man har.

Ikke med fistingen, men med rusmiddelkombinasjon og da særlig hos partner (13)

Nei, ikke annet enn at det kan gjøre vondt om jeg ikke er kåt og villig nok. (20)

Nei, men fister/lar meg fiste kun av personer jeg er trygg på. Samtidig tømmer tarmen på forhånd. (31)

Evt folk som ikke stopper på kommando og det gjør at enkelte blodkar kan sprenge (32)

Nej. (Det finns ingen aktiv fistare i, utan måste till annan stad.) (48)

Diskussion

En studie som denna kan ge upphov till en mängd metodologiska, etiska och resultatmässiga frågeställningar.

Vad det gäller det metodologiska kan man fundera över om det var rätt att blanda kvalitativ och kvantitativ metodik. För mig känns det rätt att ha gjort det på detta sätt även om jag i efter hand kan se att några frågor kanske borde formulerats på ett annat sätt, att vissa av de öppna frågorna kunde ha begränsats till färdiga kategorier.

På den etiska sidan kan det finnas frågetecken kring hur frivilligt deltagandet var för vissa. Enkättributonen var godkänd av de två läderklubbarnas styrelser. Vid inget tillfälle har jag emellertid lovat någon av deltagarna några fördelar, det var skrivet på enkäten att utfyllnad av den räknades som deras informerade samtycke. Jag har desutom hela tiden varit klar och tydlig på vem jag är, vad jag gör och varför. Delvis kan väl sägas att jag har använt mig av en deltagande observation eftersom jag också inviterades att delta i denna fredag. Deltagande observation och etiska aspekter kring detta har t ex diskuterats av Henriksson & Månsson 1996. I detta tillfället ska betonas att inga data ifrån deltagandet har använts eller presenterats i studien.

De som deltagit denna studie är generellt etablerade i den homosexuella delkulturen med i genomsnitt ett och ett halvt decennium bakom sig som homo- eller bisexuella. Man bör dock minnas att denna gruppen inte är representativ och att det är svårt att dra allt för långt dragna konklusioner från dessa data.

Tidsmässigt kan man se att det finns en skillnad i tid på cirka tre år från det att fantasierna/drömmarna börjar till det att man går från ord till handling. Orsaken till att man börjar tänka på detta är pornografi eller att man får höra talas om det av vänner eller bekanta. Några har även börjat av skäl som kan komma mer innifrån; en utveckling av den "vanliga" analsexen eller att man upplevt det intuitivt.

Steg ut i praktiken beskrivs av informanterna som att tillfälle bjöds dem eller att det bara skedde med en tillfällig partner eller en han enbart har fistingkontakter med. Här finns tecken på att detta är något man socialiseras in i¹². Det var också vanligt att man knöt kontakter via kontakttelefoner. Denna mer slumpartade utveckling återfinns också i beskrivningarna av den första gången. För andra ger kategorierna Träning och Tidsaspekter ett intryck av detta har krävt en mer målmedveten önskan om att få till detta. Kategorin Träning där männen använder mycket dildosex återfinns också i litteraturen¹³. Men det finns också de som klarar av det redan första gången¹⁴. Upplevelsen verkar ha föregåtts av en spänd förväntan och när man väl provat är det oftast lika bra eller bättre än vad man har trott.

Den praktik man har i dag sker i många fall med tillfälliga partner eller med partner man enbart har FF-kontakter med. Var tredje hade sina fistingkontakter med sin fasta partner. Vanligaste sättet att få kontakt med tillfälliga partner är föreningar eller Internet. Förklaringar till att dessa två är så vanliga kan för föreningslivet förklaras med att de som besvarat denna enkät just var medlemmar av en klubb. Internet har ökat lavi-

¹² Navin 1981 diskuterar just denna socialisering.

¹³ Navin 1981, Fournier 1983, Shook et al 1985

¹⁴ Shook et al 1985

nartat som kontaktkälla och då inte minst för de sexuella minoriteterna. Få anger exempelvis i dag att de får eller tar kontakt med andra fistare via kontakttelefoner.

Ett spännande resultat tycker jag är den förhållandevis jämna uppdelningen huruvida man skulle önska att fistingen skedde med den fasta partnern. Närmare hälften (45,5%) anger att de *inte* skulle önska det—varför inte? Jag har inget svar på frågan men kan göra mig tankar om att man kanske inte tycker att FF egentligen är *comme-il-faut*, eller att man önskar att reservera en sådan speciell upplevelse från det vanliga förhållandet. Detta är något som det skulle vara spännande att fördjupa sig i i en intervjustudie. Medvetenheten om att FF inte är socialt accepterat lyser igenom i hur öppen man är om sitt intresse för fisting.

Var åttonde anger att den sexuella praktiken man har vad det gäller fisting inte är i enlighet med deras egna önsknings. En förklaring till detta är att vissa menar att det sker för sällan, att det är svårt att finna partner (något som också återfinns på problemsidan) men kanske även att man har en roll man egentligen inte önskar.

Användandet av rusmedel framstår som relativt vanligt. Användandet av poppers är snarast regel än undantag. Huruvida poppers är en nödvändighet för att klara FF, som anges av vissa, kan kanske motsägas av att en handfull inte använder några rusmedel alls. Alkoholkonsumtion tror jag väl i detta fallet snarare vara förklarad med att många finner sina kontakter inom föreningen där det även finns en bar med alkoholservering. Användandet av andra, narkotiska preparat framstår som mer förknippat med en starkare upplevelse, mindre för att fungera som avslappnande. Faran med rusmedlen nämns av en av informanterna är det kan vara svårt att ha en drogpåverkad att följa de regler som finns för sessionen, att upprätthålla lyhördsiteten för den fistades situation vilket kan resultera i skador¹⁵.

Sambandet mellan FF och andra parafilier visar en sammansatt bild. Utifrån tidigare studier kan man se att fisting är en sexuell uttrycksform som är del av S&M-kulturen¹⁶ men att det med nödvändighet inte behöver vara så att fistare känner sig som en del denna¹⁷. I detta materialet var läder- och uniformsfetischism vanliga parafilier vilket kan förklaras av att dessa just var medlemmar i en läderklubb där just läder och uniformer är den påkrävda dresscoden. Förhållandet mellan sado-masochism, dominans och underkastelse samt bondage och disciplin har diskuterats av Ernulf & Innala¹⁸. I Figur 2 kan man se att bondage är en starkt representerad parafili bland fistare. Att vara "top" verkar starkare vara knutet till sadism men liten knytning finns till masochism till skillnad ifrån andra studier¹⁹. Frågan om dominans och underkastelse återkommer också i resultaten med den sexuella tillfredsställelsen. En fördjupning av förhållandet mellan fisting och andra varianterna sexualiteter tror jag är lämplig att studera i en intervjustudie.

Frågan om vad som ger den sexuella tillfredsställelsen resulterade i kategorierna Världens största kuk, Totalupplevelsen, Övervinna sig själv, Dominans och underkastelse samt Känslan. Just beskrivningen knuten till att bli fylld av något så stort som "världens största kuk", som en av informanterna beskriver det, är vanligt förekom-

¹⁵ Navin 1981

¹⁶ SLM 1998, Sandnabba et al 1999

¹⁷ Navin 1981

¹⁸ Ernulf & Innala 1995

¹⁹ Shook et al 1985

mande och innehåller även ett gränsöverskridande. Även här tror jag att det kan vara på sin plats med en uppföljande intervjustudie där man kanske kan se om kategorierna får att förfina och kanske ännu mer tydliga beskrivningar kan komma fram.

Få uppger att de har några problem relaterat till fistingen. De problem som dock nämns är fissurer med följande blödningar från rectum något som också är känt ifrån litteraturen²⁰. Ett fall av hepatitinfektion rapporteras av en av informanterna. Det jag har funnit som i alla fall till en viss grad kan knytas till detta är fall av hivsmitta²¹.

Denna studie som har karaktären av en pilotstudie har förhoppningsvis kunnat ge en liten inblick i och förståelse för en värld som för många känns avlägsen och underlig. Fortfarande kan jag se många frågetecken att försöka räta ut kring upplevelsen, tillfredsställelsen och förhållandet till andra varianta sexualiteter. Frågan är också hur det ser ut bland människor i andra delar av det sexuella landskapet; heterosexuella kvinnor och män samt lesbiska kvinnor. Varför fistar man där? Är det av samma skäl som bland män som har sex med män? Vad finns det för sammanhang med parafilierna? Jag hoppas att kunna komma tillbaka och räta ut några frågetecken i framtida studier kring detta.

²⁰ Navin 1981, Shook et al 1985, Geist 1988, Orr 1995

²¹ Donovan et al 1985

Referenser

- Altman D.J. (1991) *Practical statistics for medical research*. Chapman & Hall, London.
- Burns N & Gove SK (1997) *The practice of nursing research: conduct, critique & utilization* (3rd edition). Philadelphia, PA: W B Saunders Company.
- Donovan B, Tindall B & Cooper D (1986) Brachioproctic eroticism and transmissions of retrovirus associated with acquired immune deficiency syndrome (AIDS). *Genitourinary Medicine*, Vol. 62, p 390-392
- Ernulf KE & Innala SM (1995) Sexual bondage: An unobtrusive investigation. *Archives of Sexual Behavior* Vol. 24, p 631-654
- Fournier RA (1983) *The Intelligent Man's Guide to Handball (the sexual sport)* Retrieved 23 September 1999, <http://www.winternet.com/~redright/aimgth.htm>
- Geist RF (1988) Sexually related trauma. *Emergency Medicine Clinics of North America* Vol. 6, No. 3, p 439-466
- Henriksson B & Månsson SA (1996) Deltagande observation. I: Starrin B & Svensson *Kvalitativa studier i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur
- Lowery TP & Williams GR (1981) Brachioproctic eroticism. *British Journal of Sexual Medicine*, p 32-33
- Navin H (1981) Medical and surgical risks in handballing: Implications of inadequate socialization process. *Journal of Homosexuality* Vol. 6, No. 3, p 67-76
- Newell GR, Mansell PWA, Wilson MB, Lynch HK, Spitz MR & Hersh EM (1985) Risk factor analysis among men referred for possible Acquired Immune Deficiency Syndrome. *Preventive Medicine* Vol. 14, p 81-91
- Orr CJ, Clark MA, Hawley DA, Pless JE, Tate LR & Fardal PM (1995) Fatal anorectal injuries: A series of four cases. *Journal of Forensic Sciences JFSCA*, Vol. 40, No. 2, p 219-221
- Sandnabba NK, Santtila P & Nordling N (1999) Sexual orientation and social adaptation among sadomastically-oriented males. *The Journal of Sex Research*, Vol. 36, No. 3, p 273-282
- Shook LL, Whittle R & Rose EF (1985) Rectal fist insertion: An unusual form of sexual behavior. *The American Journal of Forensic Medicine and Pathology* Vol. 6, No. 4, p 319-324
- SLM (1997) *Säkrare sex för läderkillar*. Stockholm: Scandinavian Leather Men Stockholm.

M A D Christiansen (1999) "Världens största kuk"

BILAGA 1 Fistingenkät

Hej!

Jag heter Mats Christiansen och är medlem i SLM Oslo. För närvarande studerar jag klinisk sexologi vid psykologiska institutionen, Göteborgs universitet och som en del av de studierna ska vi skriva en uppsats. Jag har valt att skriva om fisting/fist fuck-
ing/handballing och önskar hjälp med att få information från Dig om upplevelser och tankar kring detta som provat det åtminstone en gång. Den vetenskapliga kunskapen om detta är i dagsläget väldigt dålig och präglad av fördomar och okunskap varför Ditt bidrag är oerhört viktigt i försöken på att få 'inifrånkunskap'!

Svaren på enkäten kommer att behandlas konfidentiellt och vid presentation av resultaten kommer inte enskilda att kunna spåras. Genom att fylla i enkäten så ger Du Ditt informerade samtycke att delta i studien. Enkäten omfattar totalt 6 sidor.

Har Du frågor eller önskar kontakt med mig så kan jag nås på e-post:

Mats.a.d.christiansen@c2i.net eller mobil 915 80 551

Med vänliga hälsningar och på förhand tack!

Mats Christiansen

Leg sjuksköterska, Master of Science in Nursing Science

Skulle Du kunna tänka Dig att delta i en intervju om detta någon gång under våren, var vänlig att meddela ett sätt på vilket jag kan få kontakt med Dig – eller ta kontakt med mig via epost eller mobil!

Enkät om fisting

1 **Kön** man [] kvinna [] trans []

2 **Ålder** _____ år

3 **Sexuell orientering** heterosexuell [] bisexuell [] homosexuell []
osäker []

4 **Om Du svarat ja som bi- eller homosexuell, vid vilken ålder kom Du ut?**

För _____ år sedan **eller** jag har inte kommit ut ännu []

5 **Hur lång tid uppskattar Du att Du *fantiserat/drömt* om fisting?** _____ år

6 **Hur uppstod fantasierna/drömmarna om fisting?**

Partner talade om det [] Vän/kamrat/bekant talade om det []

Pornografi []

A n n a t [] V a d ?

7 **Hur lång tid har Du *praktiserat* fisting?** _____ år

8 **Vem fick Dig att gå från fantasi till praktik?**

Fast sexpartner jag bor tillsammans med []

Fast sexpartner jag *inte* bor tillsammans med [] Tillfällig sexpartner []

Partner jag enbart har fistingkontakt med []

9 **Vad fick Dig att gå ifrån fantasi till praktik?**

Tillfälle bjöds mig [] "Det bara blev så" []

(Forts....)

Sökte aktivt kontakt med någon []

Hur? _____

Annat [] Vad?

10 Var det som Du tänkt Dig? Berätta!

11 Berätta om tiden mellan fantasi och praktik (tankar, känslor, fantasier, saker Du gjorde)! **Berätta!**

12 Med vem har Du vanligtvis fistingkontakter?

Fast sexpartner jag bor tillsammans med []

Fast sexpartner jag *inte* bor tillsammans med [] Tillfällig sexpartner []

Partner jag enbart har fistingkontakt med []

13 Om det är med tillfällig sexpartner,

A) hur tar Du vanligtvis kontakt med andra fistare?

Förening [] Kontaktannons [] Telefonkontakter (071-nummer) []

Chat på Internet [] Kontaktnät [] På barer []

Använder sk "hanky-code" []

Annat [] Vad?

B) skulle Du ha föredragit att det var med Din faste sexpartner?

Ja [] Nej []

14 Ange i procent i hur stor utsträckning Du är inträngande (aktiv) _____
respektive mottagande (passiv) _____

Är denna praktiken överensstämmande med Dina önskningar/fantasier?

Ja [] Nej []

15 Hur många gånger de sista 12 månaderna har Du haft fistingsex? _____ ggr

16 Använder Du någon form av rusmedel i samband med fisting? Ja [] Nej []

I så fall Alkohol [] Poppers [] Hasch [] Ecstasy /LSD []

Amfetamin/heroin/andra narkotisk preparat [] Tabletter/mediciner []

Vad?

17 Hur öppen är Du om ditt intresse för fisting?

1 2 3 4 5

"alla" vet

Ingen vet

och vilka reaktioner har Du mötts av?

1 2 3 4 5

Bara positiva

Bara negativa

Kommentarer

18 Har Du ett sexuellt intresse för något av det följande?

(F=fantasi, P=praktik, B=både och)

Fetischer läder [] lack [] gummi [] uniformer [] fötter []

crossdressing []

Bondage [] **Disciplin** [] **Sadism** [] **Masochism** [] **Rollekar** []

Strypsex [] **Urin** [] **Avföring** []

Annat [] Vad _____

19 Vad i fistingen ger Dig den sexuella tillfredsställelsen? Berätta!

M A D Christiansen (1999) "Världens största kuk"

20 Har Du upplevt några eventuella problem pga fistingen? Berätta!